

Ιεροδιάκονος Αρκάδιος Βατοπεδινός (1865 - 4 Σεπτεμβρίου 1934)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές

Ιεροδιάκονος Αρκάδιος Βατοπεδινός σε νεαρά ηλικία

Ο κατά κόσμον Αστέριος Θεοδώρου γεννήθηκε στο χωριό Σκουπιά της Αλώνης των Πριγκιπονήσων το 1865. Στη μονή Βατοπεδίου προσήλθε το 1882 και το επόμενο έτος εκάρη μοναχός. Το 1887 χειροτονήθηκε διάκονος και το 1899 προήχθη σε προϊστάμενο της μονής. Στη μονή μόναζε ο κατά σάρκα αδελφός του ιερομόναχος Γερμανός († 1932) και οι ανεψιοί του Παντελεήμων και Νικόδημος.

Ήτο απόφοιτος της Ριζαρείου Εκκλησιαστικής Σχολής και της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης. Κατά τα έτη της φοιτήσεως του στη Ριζάρειο συνεδέθη πνευματικώς μετά του αγίου Νεκταρίου. Τούτο συνέτεινε ώστε η μονή να συνδράμει τις εκδόσεις του άγιου. Με εισήγηση του η μονή ανέλαβε την έκδοση του σπουδαίου βιβλίου του αγίου Χρηστοήθεια. Στη μονή σώζεται το πτυχίο του Αρκαδίου ως αποφοίτου της Ριζαρείου, όπου το 1905 ο άγιος Νεκτάριος υπογράφει ως σχολάρχης.

Λόγω της μορφώσεώς του, του πρότειναν πολλές φορές ανώτατα εκκλησιαστικά αξιώματα, αλλά πάντοτε τα απέρριπτε λέγοντας ταπεινά: «Εγώ δεν είμαι για τον κόσμο και αν βγω στον κόσμο, όχι μόνο δεν θα βοηθήσω, αλλά θα χάσω και την ψυχή μου». Όταν κάποτε η αδελφή του τον παρότρυνε να δεχθεί να μείνει μόνιμα στον κόσμο, γιατί θεωρούσε την παραμονή του στη μονή μείωση και ζωντανό θάψιμο, ταπεινά της είπε: «Εγώ γι' αυτό πήγα στη μονή, για να ταπεινωθώ, γιατί μόνο έτσι θα σωθώ».

Διετέλεσε δάσκαλος στο σχολείο της μονής, έφορος της Αθωνιάδος Σχολής, αντιπρόσωπος στην Ιερά Κοινότητα, μέλος της επιτροπής για τον καταρτισμό του Καταστατικού Χάρτου του Άγιου Όρους και για μία τριακονταετία βιβλιοθηκάριος και αρχειοφύλακας της μονής του. Παντού και πάντοτε ήταν προσηνής, γλυκομίλητος, ευγενής και ταπεινός. Αν και λόγω της μορφώσεώς του και των ερευνών του στα αρχεία της μονής, είχε γράψει αρκετές μελέτες, κυρίως Ιστορικού περιεχομένου, ποτέ δεν τις δημοσίευσε με το όνομά του, αλλά τις έδινε προς έκδοση στον φίλο του μητροπολίτη πρώην Λεοντουπόλεως Σωφρόνιο Ευστρατιάδη. Έργο δικό του είναι και ο κατάλογος των χειρογράφων της μονής Βατοπεδίου, καθώς και μία χειρόγραφη ιστορία της μονής.

Ιεροδιάκονος Αρκάδιος Βατοπεδινός σεμνός και ταπεινός πάντοτε

Όταν το 1917 η Γεροντική Σύναξη της μονής, για κάποιο σοβαρό θέμα, διχάσθηκε κι επήλθε μεγάλη αναστάτωση, ο Γέροντας Αρκάδιος προσπάθησε να κατευνάσει τα πνεύματα και να ενώσει τις δύο μερίδες. Όταν είδε ότι δεν τα καταφέρνει, προτίμησε ν' αποσυρθεί στο μετόχι της μονής, τον Άγιο Μάμα Χαλκιδικής, επί μία τετραετία, ώστε να περάσει ο πειρασμός και να έλθει η ειρήνη. Όταν το 1922 ήλθαν οι πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία στην Ελλάδα, ο Γέροντας Αρκάδιος μερίμνησε να συγκεντρώσει τους πρόσφυγες της Ιδιαίτερης πατρίδος του και να τους εγκαταστήσει στο Βατοπεδινό Μετόχι στον Πρόβλακα, ιδρύοντας το χωριό Νέα Ρόδα. Αρκετές φορές τους επισκεπτόταν, στηρίζοντάς τους υλικά και

πνευματικά, ώστε να μείνουν πιστοί στις ελληνορθόδοξες αρχές μας. Η καρδιά του Γέροντος Αρκαδίου ήταν γεμάτη από ταπείνωση και αγάπη. Αν και του προτάθηκε από την αδελφότητα να χειροτονηθεί ιερεύς και αρχιμανδρίτης και να ηγηθεί της μονής, προτίμησε να πεθάνει ως απλός ιεροδιάκονος, δίχως τιμές κι εξουσίες.

Ανεπαύθη εν Κυρίω στις 4.9.1934 κι ετάφη στο κοιμητήρι της μονής. Το 1937 έγινε η ανακομιδή των λειψάνων του, τα οποία, σύμφωνα με μαρτυρίες πατέρων και συγγενών του, ευωδίαζαν. Δυστυχώς όμως δεν προνόησαν να τα φυλάξουν κάπου ξεχωριστά και τα έθεσαν με το πλήθος των άλλων οστών του κοιμητηρίου. ‘Ισως και με τον τρόπο αυτό να εκπληρώθηκε η επιθυμία του σεμνού Γέροντος, ώστε και μετά θάνατο να βιώνει την αφάνεια και ταπείνωση, που τόσο αγάπησε, για να δοξασθεί στους ουρανούς.

Πηγή: Μοναχού Μωυσέως Αγιορείτου, Μέγα Γεροντικό εναρέτων αγιορειτών του εικοστού αιώνος Τόμος Α' - 1900-1955, σελ. 283-285, Εκδόσεις Μυγδονία, Α' Έκδοσις, Σεπτέμβριος 2011.